

Conferința anuală de Fiscalitate EY: 20 de ani de (r)evoluție fiscală în România

Cea de-a 20-a ediție a Conferinței Anuale de Fiscalitate organizată de EY România sub semnul a două decenii de istorie fiscală modernă, a reunit peste 200 de reprezentanți ai mediului de afaceri din România și ai autorităților, principalele teme ale discuțiilor fiind centrate pe evoluția sistemului fiscal românesc și etapele importante parcurse în această decadă, dar și pe recente schimbări legislative, creșterea taxelor pentru companii și persoane fizice, precum și digitalizarea sistemului fiscal.

Specialiștii EY România au oferit informații și răspunsuri detaliate, ca principii și modalități de abordare, pentru înțelegerea provocărilor din 2026. Vor continua măsurile din pachetele fiscale anunțate și aprobate încă de anul trecut, definite ca parte a unei adevărate revoluții fiscale în România.

Din partea autorităților, a participat domnul Adrian Nicușor Nica, Președinte ANAF.

„Anul 2026 vine în urma unui 2025 agitat din foarte multe puncte de vedere. Totuși, anul trecut s-a încheiat din punct de vedere financiar-bugetar mai bine decât se aștepta multă lume. Am intrat în 2026 cu multe speranțe că va fi un an mai calm din punct de vedere legislativ și că va fi urmat de un alt an, unde investitorii vor vedea revenirea la normal prin eliminarea IMCA și stabilizarea multor altor elemente fiscale”, spune Alex Milcev, Partener, Liderul Departamentului de Asistență Fiscală și Juridică [EY România].

La rândul ei, Miruna Enache, Partener, □Liderul Diviziei de Asistență Fiscală în Tranzacții, □EY România, a explicat: „Trecerea de la un sistem fiscal birocratic dependent de hârtie la o arhitectură digitală în care comunicarea, raportarea și analiza de risc au ambiția de a fi integrate aproape în timp real, introducerea Spațiului Privat Virtual, standardizarea formatelor de raportare și utilizarea datelor colectate pentru analiza de risc au redefinit modul în care contribuabilii interacționează cu administrația fiscală. Digitalizarea nu este doar o modernizare tehnică, aceasta a schimbat însăși natura conformării fiscale”.

Perspective și așteptări 2026

Din multitudinea de aspecte pe care sistemul fiscal românesc le are de perfectat, s-au desprins câteva teme-cheie. Controversele privind prețurile de transfer rămân o provocare semnificativă pentru companii, în special în zona serviciilor intragrup și a alocării profiturilor.

”Pe fondul analizei tot mai detaliate a autorităților, companiile trebuie să asigure documentație solidă. Totodată, acordurile de preț în avans (APA) devin un instrument esențial pentru prevenirea disputelor și evitarea escaladării acestora în litigii sau proceduri amiabile”, a detaliat Adrian Rus, Partener, □Liderul Departamentului Prețuri de Transfer, □EY România□.

Pe de altă parte, zona de asistență juridică este esențială pe tema controalelor și a inspecțiilor fiscale, pentru a identifica la timp riscurile de neconformare, dar și oportunitățile din legislație, potrivit explicațiilor lui Emanuel Băncilă, Partener, Liderul Practicii de Litigii și Controverse Fiscale, Băncilă, Diaconu și Asociații SPRL.

Intersecția dintre TVA și prețurile de transfer, dreptul de deducere și scutirile de TVA au fost de asemenea teme discutate, fiind domenii în care Curtea de Justiție a Uniunii

Europene (CJUE) a stabilit deja repere cu impact direct asupra rezultatelor inspecțiilor fiscale.

„În paralel cu integrarea instrumentelor digitale de control – precum e-Factura, SAF-T, e-Transport și e-TVA – autoritățile fiscale își extind capacitatea de analiză, fără ca acest proces să modifice standardele juridice aplicabile în domeniul TVA, al accizelor și al altor impozite indirecte. Pentru mediul de afaceri, aceste evoluții confirmă importanța unei abordări integrate a conformării fiscale, care să coreleze raportările digitale cu realitatea economică a tranzacțiilor”, a explicat Georgiana Iancu, Partener, Liderul Departamentului Impozite Indirecte și Digitalizare Fiscală, EY România.

Din seria veștilor bune face parte reducerea IMCA din acest an și eliminarea sa din 2027, ceea ce reprezintă un semnal pozitiv pentru mediul de afaceri, în timp ce noile limitări de deductibilitate și accentul pe controale, digitalizare și prețuri de transfer impun companiilor să se pregătească din timp.

”Asigurarea conformării corecte, pentru evitarea inconvenientelor și a potențialelor consecințe nedorite ale controalelor fiscale, va putea avea loc numai prin gestionarea eficientă a riscului fiscal”, a adăugat Călin Stan, Partener Băncilă, Diaconu și Asociații SPRL

Schimbările anunțate în zona fiscală și a relațiilor de muncă marchează, la rândul lor, o etapă importantă de responsabilizare și transparență în tabloul general al pieței muncii din România. Noul format al Declarației Unice, cu precompletare din surse ANAF, este un pas înainte în digitalizare, dar mută accentul pe contribuabil, care va trebui să verifice și să corecteze eventualele erori, inclusiv prin adăugarea veniturilor din străinătate. Directiva europeană privind transparența salarială aduce obligații semnificative de raportare și revizuire a politicilor interne,

cu riscuri reale de sancțiuni în caz de neconformare.

Stela Andrei, Partener, People Advisory Services, EY România: „Provocările din zona forței de muncă și fiscalității persoanelor fizice vor continua. Noile măsuri de impozitare a veniturilor pasive, apar pe fondul presiunilor exercitate de instituțiile internaționale pentru renunțarea la cota unica de impozitare, cu o presiune fiscală mai mare pe consum, proprietate și câștiguri de capital. Aceste schimbări sunt însoțite de accelerarea proceselor de digitalizare, acțiuni noi în zona migrației, de extinderea schimbului automat de informații între instituții și state, precum și inspecții fiscale”.

Așadar, și pentru acest an și pentru următorii, concluzia este următoarea: adaptarea rapidă și investiția în conformare, din partea companiilor, dar și măsurile de digitalizare a sistemului fiscal românesc nu mai sunt aspecte opționale, ci o condiție sine-qua-non pentru dezvoltarea economiei românești și recuperarea decalajelor care încă o despart de economiile dezvoltate.